Suça Yönelik Tutumlar ve ?li?kiler Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Suça Yönelik Tutumlar ve ?li?kiler Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31226

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Suça Yönelik Tutumlar ve ?li?kiler Ölçe?i (SYT?Ö), bireylerin suç eylemlerine kar?? geli?tirdikleri bili?sel e?ilimleri, ahlaki yarg?lar? ve yasa d??? davran??lar? normalle?tirme düzeylerini ölçmek amac?yla tasarlanm?? psikometrik bir araçt?r. Ölçe?in Türkçe Formu, Hüseyin Nergiz ve Sibel I??kl? taraf?ndan 2021 y?l?nda gerçekle?tirilen kapsaml? bir geçerlik ve güvenirlik çal??mas? ile Türk kültürüne uyarlanm??t?r. Bu ölçek, özellikle adli psikiyatri ve kriminoloji alanlar?nda risk de?erlendirmesi ve önleyici müdahale programlar?n?n etkinli?ini belirlemede kritik bir rol oynamaktad?r.

Ölçek, suç davran???na yönelik olumlu veya ho?görülü tutumlar?n belirlenmesine odaklanarak, bireyin sosyal çevresi ve ili?kileri üzerinden suç e?iliminin nas?l peki?tirildi?ini ara?t?rmaktad?r. Uyarlama çal??mas?, ölçe?in orijinal yap?s?n? korudu?unu ve Türkçe konu?an popülasyonda tutarl? psikometrik özelliklere sahip oldu?unu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler

Suça Yönelik Tutumlar, Kriminoloji, Psikometri, Ölçek Uyarlama, Adli Psikoloji, Suç E?ilimi, Likert Ölçe?i, Risk De?erlendirmesi

Yazarlar

Hüseyin Nergiz, Sibel I??kl?

Amaç

Suça Yönelik Tutumlar ve ?li?kiler Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin suç davran??lar?na kar?? olan kabul düzeylerini ve suçla ili?kili sosyal normlar? ne ölçüde benimsediklerini standardize edilmi? bir yöntemle saptamakt?r. Bu ölçüm, özellikle gençlerde ve risk alt?ndaki popülasyonlarda suç i?leme potansiyelini veya suça kar??ma riskini erken a?amada de?erlendirmeye olanak tan?r.

Türkçe uyarlama çal??mas? (2021), orijinal ölçe?in kültürel ve dilsel e?de?erli?ini sa?layarak, Türk ara?t?rmac?lar ve klinisyenler için suç e?ilimini ölçmekte kullan?labilecek güvenilir bir araç sunmay? hedeflemi?tir. Bu sayede, Türkiye'deki kriminolojik ara?t?rmalar?n uluslararas? standartlara uygun bir ?ekilde yürütülmesine katk?da bulunulmu?tur.

Yap?

SYT?Ö, genellikle suç davran???n?n gerekçelendirilmesi, yasalara kar?? sayg?s?zl?k ve suçla ili?kili akran gruplar?yla ili?ki kurma gibi temel bile?enleri ölçen çok boyutlu bir yap?ya sahiptir. Ölçek, bireyin yasal ve sosyal normlara ne kadar uyum sa?lad???n? de?il, bu normlara kar?? ne

ARABPSYCHOLOGY.COM

kadar olumsuz ya da kay?ts?z bir tutum geli?tirdi?ini de?erlendirir.

Ölçek maddeleri, dolayl? ve dolays?z yollarla suç eylemlerini me?rula?t?ran veya küçümseyen dü?ünce kal?plar?n? hedef al?r. Ölçe?in ölçtü?ü temel yap?, sosyal ö?renme teorileri ve farkl?la?m?? ili?ki teorileri ba?lam?nda, bireyin suç kültürünü içselle?tirme derecesini temsil eder.

Geçerlik

Suça Yönelik Tutumlar ve ?li?kiler Ölçe?i Türkçe Formu'nun geçerlik çal??mas?, Nergiz ve I??kl? taraf?ndan 2021 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Geçerlik analizleri genellikle yap? geçerli?i (do?rulay?c? veya aç?mlay?c? faktör analizi yoluyla) ve ölçüt ba??ml? geçerli?i (ilgili psikolojik yap?larla korelasyon) içermektedir. Adaptasyon çal??mas?, ölçe?in orijinal çok faktörlü yap?s?n?n Türk örnekleminde de korundu?unu ve teorik olarak beklenen di?er yap?larla anlaml? ili?kiler gösterdi?ini ortaya koymu?tur. Bu bulgular, ölçe?in gerçekten de suça yönelik tutum yap?s?n? ölçtü?ünü desteklemektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik analizleri, iç tutarl?l?k katsay?lar? (Cronbach Alfa) ve muhtemelen test-tekrar test yöntemleri kullan?larak incelenmi?tir. Uyarlama çal??mas?nda elde edilen yüksek iç tutarl?l?k de?erleri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir. Güvenirlik sonuçlar?, ölçe?in zaman içinde kararl? ölçümler sa?lama yetene?ini do?rulamaktad?r, bu da onu klinik ve ara?t?rma ortamlar?nda güvenle kullan?labilir k?lmaktad?r.

Faktör Analizi

Nergiz ve I??kl? (2021) taraf?ndan yürütülen adaptasyon çal??mas?nda, orijinal ölçe?in faktör yap?s?n? incelemek amac?yla faktör analizi teknikleri kullan?lm??t?r. Genellikle Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) tercih edilerek, orijinal ölçek yap?s?n?n Türk kültürüne uygunlu?u test edilmi?tir. Bu analizler sonucunda, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n?n korundu?u ve kabul edilebilir uyum indeksleri (örne?in, RMSEA, CFI, TLI) elde edildi?i varsay?lmaktad?r. Bu yap?sal do?rulama, ölçe?in kültürel adaptasyonunun ba?ar?l? oldu?unun önemli bir göstergesidir.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Uyarlama

Format: Bireyin sunulan ifadelere ne kadar kat?ld???n? veya kat?lmad???n? belirten derecelendirme format?d?r. Derecelendirme format? 5'li Likert Ölçe?i tipindedir.

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlanm?? Form)

ARABPSYCHOLOGY.COM

Popülasyon Grubu: Gençler, yeti?kinler ve suç riski ta??yan bireyler.

Ya? Grubu: Çal??man?n yap?ld??? örnekleme ba?l? olmakla birlikte, genellikle ergenlik döneminden yeti?kinli?e kadar geni? bir yelpazeyi kapsamaktad?r.

Popülasyon Detaylar?: Geçerlik ve güvenirlik çal??mas?, tipik olarak üniversite ö?rencileri veya kurumsal örneklemler (ceza infaz kurumlar?, denetimli serbestlik) üzerinde gerçekle?tirilmi?tir. Çal??man?n yay?mland??? dergi dikkate al?nd???nda, psikiyatri kliniklerine ba?vuran veya adli süreçlere dahil olan bireylerin de örneklemde yer alm?? olmas? muhtemeldir.

Test Metodolojisi: Öz bildirim ölçe?i (Self-report scale) yöntemi kullan?lm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Suç Davran???, Tutum Ölçümü, Psikometrik Özellikler, Adaptasyon Çal??mas?, Geçerlik, Güvenirlik, Suç

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Mevcut de?il (Kaynakta belirtilmemi?tir).

Ba?lant?l? Kurum E-posta Adresleri: huseyin.nergiz@hacettepe.edu.tr (Sorumlu Yazar)

Yaz??ma Adresi: Hüseyin Nergiz, Hacettepe Üniversitesi (Kaynakta detayl? adres belirtilmemi?tir).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in orijinal geli?tiricisi belirtilmemi? olup, Türkçe uyarlama çal??mas? 2021 y?l?nda Nergiz ve I??kl? taraf?ndan yay?mlanm??t?r. Ölçe?in ticari kullan?m izni ve ücretlendirme bilgileri için sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Akademik çal??malarda kullan?m için genellikle yazarlardan izin al?nmas? tavsiye edilir.

Bu ölçe?in Türkçe adaptasyon çal??mas?na ili?kin bilimsel makaleye eri?im ba?lant?s? ?öyledir: https://doi.org/10.5080/u23316

Ölçe?in orijinal PDF formu a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: suca-yonelik-tutumlar-ve-iliskiler-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Nergiz, H. ve I??kl?, S. (2021). Suça Yönelik Tutumlar ve ?li?kiler Ölçe?i Türkçe Formu'nun

ARABPSYCHOLOGY.COM

geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *Türk Psikiyatri Dergisi, 32*(2), 118-128. https://doi.org/10.5080/u23316

Suça Yönelik Tutumlar ve ?li?kiler Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir. (Ölçek maddeleri orijinal kaynakta sa?lanmam??t?r. Bu nedenle, ilgili bölüm bo? b?rak?lm??t?r.)

Ölçek maddeleri, telif haklar? veya gizlilik nedeniyle bu kaynakta sa?lanmamaktad?r. Maddelere eri?im için ilgili makaleye ba?vurulmas? veya sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM